

DE PIJLER

voortgezet onderwijs in de praktijk

Ondersteuningsplan

De Pijler

2019-2023

Inleiding

In het kader van de wet op het passend onderwijs, die per 1 augustus 2014 is ingegaan, heeft de praktijkschool De Pijler haar ondersteuningsstructuur conform de afspraken binnen het samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland VO aangepast. De Pijler maakt deel uit van het samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland VO. Deze waarborgt een dekkend en passend onderwijsaanbod binnen de regio.

Op De Pijler zijn de volgende deskundigen aan de school verbonden:

Intern: ondersteuningscoördinator, anti-pestcoördinator, vertrouwenscontactpersoon seksuele intimidatie en machtsmisbruik, assistent schoolpsycholoog en een schoolmaatschappelijk deskundige.

Extern: jeugdarts, jeugdhulpverlener, jeugdverpleegkundige, medewerker De Brijder Stichting, jeugdcoördinator politie en een leerplichtambtenaar.

Het contact met de externen zal veelal via de ondersteuningscoördinator en/of de teamleider verlopen.

Daar het passend onderwijs uitgaat van de onderwijsbehoefte van de leerlingen is het van belang dat docenten kunnen inspelen op de specifieke behoeftes van de individuele leerlingen. De school moet daarenboven haar onderwijsaanbod zodanig structureren dat de leerlingen de mogelijkheid krijgen om zich volledig te ontplooien.

In dit ondersteuningsplan wordt de ondersteuningsstructuur beschreven zoals die vanaf 1 augustus 2014 op De Pijler in werking is getreden.

Gewoon bijzonder

't Is eigenlijk heel gewoon
om naar een school te gaan.

Om daar te leren hoe
je in de wereld moet gaan staan.

't Is eigenlijk heel gewoon:
rekenen, taal, veel leren.

Je best doen en vooral
zo goed mogelijk presteren.

't Is eigenlijk heel bijzonder
wanneer het er zo is
dat vrede, recht, gerechtigheid
de norm van leven is.

't Is eigenlijk bijzonder
om naar een school te gaan
waar rekenen en taal
niet op de eerste plaatsen staan

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Visie en missie De Pijler

Hoofdstuk 2 Zorgvuldige aanname De Pijler

- 2.1 De aanmelding
- 2.2 In de praktijk
- 2.3 De CTPaO

Hoofdstuk 3 Kenmerken leerlingpopulatie De Pijler

Hoofdstuk 4 Generiek ondersteuningsaanbod

- 4.1 Onze opdracht
- 4.2 Basisondersteuning en aanvullende zorg
- 4.3 Mentoraat

Hoofdstuk 5: Specifiek zorgaanbod

- 5.1 Zorgspecialisten
- 5.2 1 gezin 1 plan
- 5.3 Verbrede toelating
- 5.4 Praktijkhuis

Hoofdstuk 6 Stage, uitstroom en ondersteuning na school

- 6.1 Stagebureau
- 6.2 Stagevoorbereiding
- 6.3 Stage
- 6.4 Stagecoördinatorenoverleg
- 6.5 Uitstroom
- 6.6 Ondersteuning schoolverlaters
- 6.7 Uitstroommonitor en volgmodule
- 6.8 Samenwerkingsverbanden
- 6.9 Participatiewet
- 6.10 Doelgroepregister
- 6.11 WMO

Hoofdstuk 7 Leerlingvolgsystemen

- 7.1 IOP-OPP, groeidocument (HGW schema), Portfolio en PrO Diploma
- 7.2 Toetsing
- 7.3 IVIO (Instituut Voor Individuele Ontwikkeling)

Hoofdstuk 8 Kwaliteitszorg

- 8.1 Inleiding
- 8.2 Netwerk- en kennisplatforms
- 8.3 Gesprekkencycli
- 8.4 Deskundigheidsbevordering
- 8.5 Jaaranalyse
- 8.6 Jaarplan
- 8.7 Meerjarenplan

Hoofdstuk 1 Visie en missie

De Pijler is een school voor praktijkonderwijs gericht op het welbevinden, de ontplooiing en de zelfredzaamheid van de leerling op het gebied van leren, wonen, werken, vrije tijd, burgerschap en omgaan met de digitale ruimte.

Door gepersonaliseerd en beroepsgericht onderwijs worden de leerlingen voorbereid op een plaats in de maatschappij. De individuele mogelijkheden, talenten en intrinsieke motivatie van een leerling zijn bepalend voor de inrichting van het individuele onderwijs en het ondersteuningsarrangement. Het zwaartepunt ligt op de praktijk en is gericht op vaardigheden: doen is leren, leren is doen. De leerling moet binnen én buiten de school leren (competentiegericht en focus op resultaat); leren leven (de sociaal-emotionele ontwikkeling is onderdeel van het leertraject) en leren kiezen (zelfstandigheid, eigenaarschap).

Missie

De Pijler biedt kwalitatief hoogwaardig onderwijs aan leerlingen van 12 tot 18 jaar die belemmeringen ondervinden in hun leer- en ontwikkelingsproces door orthopedagogisch en orthodidactisch handelen in een veilig, respectvol en inspirerend leerklimaat d.m.v. gepersonaliseerde onderwijstrajecten. Het doel is optimaal bij de mogelijkheden van de leerling aan te sluiten en te zorgen voor passende en duurzame deelname aan (vervolg-) onderwijs, arbeidsmarkt en samenleving .

Visie

De Pijler wil een school zijn waar leerlingen, ouders en anderen zich veilig, welkom en thuis voelen. De basis is heldere communicatie met ouders en leerlingen. Als gevolg daarvan worden afspraken gemaakt die leiden tot realisatie van onderwijs (-ondersteunings-) arrangementen. Het ontwikkelingsperspectief van de leerlingen is hierbij leidend. Continuïteit in bedrijfsvoering leidt tot een stabiel leer- en leefklimaat.

Kernwaarden

- Iedereen op De Pijler is welkom en wordt veiligheid geboden.
- De Pijler werkt gericht aan de zelfstandigheid van de leerlingen, niet alleen op het terrein van toekomstig werk, maar ook ten aanzien van de zelfredzaamheid in het dagelijks leven. De leerling is eigenaar is van zijn ontwikkelingstraject (OPP/IOP). Leerlingen leren hun potentieel actief en zelfstandig te gebruiken.
- De leerlingen worden geprikkeld vanuit een contextrijke omgeving en inspirerende en vernieuwende leersituaties verantwoording te nemen; het leren gebeurt in een contextrijke omgeving; door gepersonaliseerd en beroepsgericht onderwijs worden de leerlingen voorbereid op een plaats in de maatschappij. De individuele mogelijkheden, talenten en intrinsieke motivatie van een leerling zijn bepalend voor de inrichting van het individuele onderwijs en ondersteuningsarrangement. Het ontwikkelperspectief is leidend.
- Onderwijs op de Pijler is aan voortdurende cyclische verbetering onderhevig.
- De Pijler werkt samen in de keten van onderwijs, zorg, dagbesteding en arbeid en creëert kansen in de regio, in samenwerking met partners.
- Medewerkers hebben specifieke competenties en worden gestimuleerd zich blijvend te ontwikkelen.
- De bedrijfsvoering en inrichting van de organisatie zorgen voor continuïteit.
- De Pijler investeert in het duurzaamheid, zowel fysiek in de school als in de relatie.

Hoofdstuk 2 Zorgvuldige aanname praktijkschool De Pijler

2.1 De aanmelding

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij De Pijler, dient er een aantal landelijke regels gehanteerd te worden. Zie hiervoor ook het kopje CTPaO. De leerling moet voldoen aan de landelijk geldende criteria voor het praktijkonderwijs. Indien de leerling niet voldoet aan de geldende criteria kan de leerling niet toegelaten worden tot het praktijkonderwijs. De toeleverende (basis-)school heeft een PRO- advies gegeven en zal de onderzoeken en verslagen aanleveren ter onderbouwing van dit advies. Indien nodig kan De Pijler aanvullend onderzoek verrichten.

2.2 In de praktijk

Wanneer een leerling en ouders het advies Praktijkonderwijs van de (basis-) school krijgen is de eerste stap dat zij op zoek gaan naar een PRO- school. Voor De Pijler geldt dat er in januari/februari altijd een open avond is waar leerlingen en ouders de sfeer kunnen komen proeven.

Als leerling en ouders besluiten aan te melden bij De Pijler dan maken zij telefonisch een afspraak voor de intake bij de administratie. Ter bevestiging van de afspraak krijgen ouders een e-mail van de administratie waarin de afspraak staat vermeld maar ook welke gegevens van belang zijn voor de intake. Bij de intake wordt het eerste concept opgesteld voor het OPP (Ontwikkelingsperspectief).

2.3 De Commissie Toelaatbaarheid Passend Onderwijs (CTPaO).

De CTPaO beoordeelt de volgende leergebieden:

- Inzichtelijk rekenen
- Technisch lezen
- Begrijpend lezen
- Spelling

Om in aanmerking te komen voor het praktijkonderwijs (PrO) dient er op twee van de bovenstaande leergebieden een minimale leerachterstand te zijn van 0,5- 50% (te berekenen met de formule: $1 - \frac{dle}{dl*}$).

Eén van die leergebieden moet in ieder geval begrijpend lezen of rekenen zijn.

* Vaststelling dle: het niveau dat een leerling heeft bereikt wordt weergegeven in didactische leeftijdseenheden (dle) en wordt bepaald aan de hand van scores op toetsen/ testen. Het bereikte niveau wordt afgezet tegen de didactische leeftijd (dl= aantal maanden basisonderwijs dat een leerling heeft gehad, gerekend vanaf groep 3. Bijv. eind groep 3= 10, eind groep 8= 60). Dus wanneer een leerling een dle score heeft van 30 en de leerling zit in eind groep 8 (dl 60) dan is de achterstand in dle 30. Ofwel de leerachterstand is $\frac{dle}{dl} = \frac{30}{60} = 0,5 = 50\%$.

De intelligentie wordt onderzocht in een capaciteitenonderzoek. Leerlingen die een score hebben tussen de 55 en 80 komen in aanmerking voor het PrO. Indien de CTPaO beslist dat de aangemelde leerling niet voldoet aan de gestelde criteria en de aanmelding afwijst, kunnen de ouders en/of de school van aanmelding een bezwaarschrift indienen. Het kan ook gebeuren dat een leerling bij de CTPaO wordt aangemeld voor PrO terwijl de commissie van mening is dat de leerling in het VMBO met leerwegondersteuning beter tot zijn recht komt. De sociaal-emotionele ontwikkeling en de mening van de ouders speelt dan een belangrijke rol in het uiteindelijke besluit van de CTPaO.

Als een leerling een TLV beschikking voor PrO heeft gekregen kan bij nader inzien blijken dat VMBO met leerwegondersteuning (LWOO) beter bij de leerling past. De Pijler vraagt dan advies aan de CTPaO. Als de CTPaO een positief advies geeft, kan de leerling alsnog naar het VMBO met LWOO. Ook het omgekeerde kan voorkomen: de leerling heeft een beschikking voor LWOO maar PrO zou een beter passende onderwijsplek zijn. Ook dan kan de CTPaO een advies geven.

Ook bij de overstap van speciaal onderwijs naar PrO heeft de CTPaO een adviserende functie. Dit betreft dan een aanmeldingen volgens "de bijzondere regeling".

Hoofdstuk 3 Kenmerken leerlingpopulatie De Pijler

De leerlingen die onze school bezoeken kenmerken zich door een grote diversiteit aan eigenschappen die van invloed zijn op het leerproces.

Onze leerlingen hebben vaak een beschadigd gevoel van relatie, competentie en hebben weinig zicht op hun eigen autonomie, m.a.w. basisbehoeften, die noodzakelijk zijn om tot ontwikkeling te komen.

Kort samengevat gaat het om leerlingen met:

- Eigenschappen van invloed op de informatieverwerking (onder meer motorisch functioneren, somatische belemmeringen) die een verminderde instructiegevoeligheid opleveren.
- Eigenschappen die van invloed zijn op de informatieverwerking:
  - o Cognitieve kenmerken zoals: opnemen, onthouden, structureren en generaliseren van informatie.
  - o Communicatieve kenmerken zoals taalvaardigheid, luisteren.
  - o Specifiek verwerven van kennis en vaardigheden.
  - o Eigen leerstijl en leerstrategie.
- Eigenschappen die van invloed zijn op zelfstandigheid en werkhouding:
  - o Werkhouding.
  - o Organiseren van hun werk, werkstrategieën.
  - o Belangstelling, motivatie.
  - o Zelfcontrole en zelfsturing.
  - o Inzet en doorzettingsvermogen.
  - o Passiviteit.
  - o Aandachthouding, luisterhouding
- Eigenschappen die van invloed zijn op het sociaal-emotioneel functioneren:
  - o Sociaal -emotionele ontwikkeling.
  - o Functioneren in de groep.
  - o Basisbehoeften.
  - o Internaliserend en externaliserend gedrag.
  - o Affectregulatie.

Bij de meeste leerlingen is er vaak sprake van een combinatie van genoemde probleemgebieden.

Om (op)nieuw tot leren te komen en met het oog op hun persoonlijkheidsontwikkeling hebben onze leerlingen een specifiek klimaat nodig, dat structuur biedend, maar ook tolerant, bemoedigend en uitdagend is. In het pedagogisch klimaat is er in ruime mate aandacht voor autonomie, competentie en relatie.

Om met onze leerlingen te kunnen werken aan relatie, competentie en autonomie moeten ze zich veilig voelen. Tevens hebben ze het nodig dat de benodigde vaardigheden op een positieve manier aangeboden worden.

Hoofdstuk 4 Generiek ondersteuningsaanbod

4.1 Onze opdracht

De Pijler heeft de opdracht leerlingen toe te leiden naar de arbeidsmarkt of vervolgopleiding en hen daarnaast zo optimaal mogelijk te begeleiden naar zelfredzaamheid op de gebieden wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Dit impliceert dat al het handelen gericht is op de individuele hulpvraag van leerlingen.

- Het didactisch handelen is er op gericht het maximale uit elke leerling te halen, m.b.v. alle mogelijke (hulp)middelen en personen (leren leren).
- Het pedagogisch handelen is gericht op en ondersteunt het welbevinden en welzijn van elke individuele leerling, nú en in de toekomst (leren leven).
- Het pedagogisch-didactisch handelen is er op gericht om het keuzeproces m.b.t. maatschappelijke integratie te ondersteunen (leren kiezen).

Dit betekent dat er intensieve ondersteuning wordt verleend.

Daarbij zijn alle medewerkers van de school betrokken:

- de mentor: mede signaleren, begeleiden, ondersteunen, coachen .
- de (vak)docent: mede signaleren en begeleiden.
- de onderwijsondersteuner: mede signaleren.
- de stagecoördinator: mede onderzoeken, signaleren, begeleiden en coachen.
- de stagebegeleider: mede signaleren en begeleiden.
- ondersteuningscoördinator: mede onderzoeken, signaleren, begeleiden, coachen, controleren en evalueren.
- de interne specialisten: mede vormgeven aan het oplossen van individuele hulpvragen.
- de directie: creëren van draagvlak voor positief pedagogisch klimaat en faciliteren van de gewenste ondersteuningsstructuur.

4.2 Basisondersteuning en aanvullende ondersteuning binnen het SWV.

In het Samenwerkingsverband Kop van Noord- Holland VO kennen we verschillende niveaus van ondersteuning, uitgedrukt in het "schillenmodel".

Schil 1 geeft de (basis) ondersteuning in het primaire proces van het reguliere Voortgezet Onderwijs aan, ondersteuning in de les door docenten en mentoren. Uitgangspunt is de ondersteuningsbehoefte van leerlingen op het gebied van instructie, klassenmanagement en pedagogisch handelen van docenten.

Schil 2 betreft de (basis) ondersteuning buiten de lessen om, vormgegeven in het Ondersteuningspunt (OSP). Leerlingen, hun ouders en docenten kunnen extra begeleiding krijgen door een gespecialiseerde medewerker van het OSP. Indien nodig kan de medewerker Jeugdhulp ouders verder doorgeleiden naar passende opvoedondersteuning of meer gespecialiseerde hulp zoals de Jeugd GGZ (JGGZ). NB: Dit geldt voor het reguliere onderwijs, op de Pijler is dit intern in de klas geregeld.

Schil 3 biedt (extra) ondersteuning buiten het reguliere Voortgezet Onderwijs. Dit kan middels plaatsing in een individueel arrangement of in het Speciaal Onderwijs. Deze plaatsing verloopt altijd via een Toelaatbaarheidsverklaring die wordt afgegeven door de Commissie Toelaatbaarheid Passend Onderwijs van het Samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland VO.

Schil 4 betreft plaatsing van leerlingen buiten het onderwijs op basis van een zwaardere zorgbehoefte, zoals een zorgboerderij, de kliniek van Triversum of een jeugdinstantie. Deze plaatsing verloopt via de instellingen voor Jeugdzorg of Jeugd GGZ.

Alle Schüler auf De Pijler benötigen Unterstützung, die Basisunterstützung. Diese Unterstützung erhalten sie, soweit es möglich ist, in der Klasse. Jeder Mentor und jeder Lehrer bemüht sich, zusammen mit dem Schüler, die erworbenen Kenntnisse und Fähigkeiten aufzubauen und anzuwenden. Sowohl die Lernfortschritte als auch die sozial-emotionale Entwicklung des Schülers werden verfolgt und festgelegt in einem Schülersystem. Werden bei einem individuellen Schüler Probleme gemeldet, die nicht direkt in der Klasse oder zu Hause gelöst werden können, kann der Mentor einen Antrag auf zusätzliche Unterstützung stellen. Der Unterstützungsbeauftragte wird versuchen, die Hilfsanfrage klar zu formulieren und Maßnahmen zu ergreifen, um eine Lösung zu finden. Zusätzliche Unterstützung in der Schule (während der Schulschließung) kann z. B. aus zusätzlicher Unterstützung bei der Niederländischen Sprache (NT2), Gesprächen mit der fachlichen Sachverständigen und z. B. Resilienztraining und

training Sociale Vaardigheden. Daarnaast kan de ondersteuningscoördinator adviseren bij eventuele vervolgstappen.

4.3 Mentoraat

Iedere mentor heeft toegang tot het digitale leerlingvolgsysteem. De mentor is mede - verantwoordelijk voor het bijhouden van informatie van de leerlingen in het systeem. De mentor houdt hierin de gesprekken met leerling/ouders/hulpverlening bij maar ook de toetsgegevens. De mentor voert de regie over het IOP/OPP.

De mentor is hét aanspreekpunt voor de leerling, de ouders en de docenten. Daarnaast heeft de mentor een signalerende functie richting de ondersteuningscoördinator.

De taken van de mentor zijn te verdelen in vijf vormen van contact:

1. contact met de leerlingen,
2. contact met de ouders,
3. contact met de collega's,
4. contact met derden,
5. leerlingbespreking.

1. Contacten met de leerlingen

De mentor is de spil van de begeleiding van de individuele leerling en van de groep. Dat betekent dat de mentor:

- kennis heeft van de ontwikkeling van de leerlingen in de school en voor zover mogelijk daarbuiten.
- gericht actie onderneemt om het welbevinden en het functioneren van de leerling op school en zo mogelijk ook daarbuiten te bevorderen.
- kennis heeft van de ontwikkeling van de mentorgroep.
- gericht actie onderneemt om het functioneren van die mentorgroep te bevorderen.
- een plan maakt om de tijd van zijn/ haar afwezigheid (een vrije dag bijv.) te overbruggen en voorwaarden te scheppen waarbinnen ook de kwetsbare leerlingen goed kunnen functioneren, eventueel in overleg met een collega of een begeleider.
- de mentoruren een zinvolle invulling geeft die voor de leerlingen en de groep functioneel is.
- zorgt voor een goede verslaggeving in het digitale leerlingvolgsysteem (noteren van leerling-/ ouder-/ hulpverleningsgesprekken/ invullen incidenten etc.) en het bijhouden van het IOP/OPP in samenwerking met de leerling.

2. Contacten met de ouders en/of hun vertegenwoordigers

De mentor onderhoudt het directe contact met ouders en/of hun vertegenwoordigers. Dat betekent dat de mentor:

- ouders op de hoogte houdt van het gedrag en/of de ontwikkeling van hun kind. - met ouders belangrijke veranderingen in het onderwijs van de school bespreekt.
- met ouders overleg heeft over uitstroom- of ontwikkelingsperspectief. - zorgt voor een goede verslaggeving van die contacten.

N.B. De mentor maakt voor het onderhouden van de contacten gebruik van de geplande mogelijkheden die de school biedt, zoals bijv. ouderavonden, maar zal ook zelf, indien nodig, initiatieven ontplooiën voor een goed contact met de ouders. Huisbezoeken horen niet bij de gewoonten van onze school maar daarmee wordt niet gezegd dat men ze niet mag afleggen. Vooraf overleg met de ondersteuningscoördinator is dan wel noodzakelijk.

3. Contacten met de collega's

De mentor heeft contact met de collega's over zijn leerlingen en de mentorgroep.

Dat betekent dat de mentor:

- in de teamvergaderingen overlegt, informatie geeft, advies vraagt en geeft, afspraken maakt en coördineert en collega's ondersteunt.
- na een leerlingbespreking de collega's mondeling en per memo informeert over de gemaakte afspraken of punten die van belang zijn.

4. Contacten met derden

De mentor kan contact onderhouden met derden (voogden, zorgconsulenten van MEE, jeugdreclasseringsambtenaren, Bureau Jeugdzorg enz., maar ook de andere ouder die niet bij de leerling woont en geen zorgtaak heeft). Dat betekent dat de mentor eerst overlegt met de ondersteuningscoördinator en geen mondelinge en/of schriftelijke informatie geeft voordat de ondersteuningscoördinator daarbij betrokken is.

5. Leerlingbespreking

Om de leerlingen zo goed mogelijk te kunnen volgen en begeleiden hebben de mentoren twee keer per jaar een leerlingbespreking met de ondersteuningscoördinator. Alle leerlingen worden individueel besproken. Daarnaast is er op vaste momenten inloopsprekuren waarin de mentor leerlingen met de OC kan bespreken. Voordat de bespreking plaatsvindt, verzamelt de mentor relevante informatie van de andere docenten. Het OPP/IOP van de leerling is leidend in zijn/haar ontwikkeling binnen onze school. Het IOP is een werkdocument van de leerling en ligt onder het OPP. Er staat –in overleg met de docent- per vak in welke doelen binnen een bepaalde periode gerealiseerd moeten worden.

De volgende punten zijn van belang voor de leerlingbespreking:

- Eigenschappen die van invloed zijn op informatieverwerving (onder meer motorisch functioneren, somatische kenmerken) die een verminderde instructiegevoeligheid opleveren.
- Eigenschappen die van invloed zijn op de informatieverwerking.
- Eigenschappen die van invloed zijn op de zelfstandigheid en werkhouding.
- Eigenschappen die van invloed zijn op het sociaal-emotioneel functioneren.

De bovenstaande punten geven inzicht in de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van deze leerling. De vragen die tijdens de leerlingbespreking onder andere centraal staan zijn:

- Wat zijn de doelen en het uitstroomprofiel in het OPP en hoe staat het er voor?
- Werkt de leerling nog op het juiste niveau? (toetsgegevens worden bekeken en vergeleken met de bevindingen van de docenten; is de leerling bijv. IVIO-kandidaat ?
- Is de ontwikkeling van de leerling conform de verwachtingen van zichzelf en school?
- Wat zijn de onderwijs-/ondersteuningsbehoeften van de leerling?
- Hoe is de thuissituatie? Is er sprake van hulpverlening?
- Voelt de leerling zich competent? Zo nee, welke stappen dienen te worden genomen?

Tijdens iedere bespreking wordt het besprokene vastgelegd in het LVS. Zo kan een ieder terugzien wat de afspraken, tips en acties zijn en kan er in de volgende bespreking op geëvalueerd worden.

Hoofdstuk 5 Specifiek ondersteuningsaanbod

5.1 Zorgspecialisten

Binnen De Pijler functioneren de volgende interne ondersteuningsspecialisten:

- Ondersteuningscoördinator
- Anti-pestcoördinator
- Assistent-psycholoog
- Maatschappelijk deskundige
- Schoolarts

Ondersteuningscoördinator (OC)

De ondersteuningscoördinator houdt zich bezig met het realiseren van de randvoorwaarden die van belang zijn voor individuele leerlingen m.b.t. zorgvragen. Dit houdt in, dat er regelmatig overleg is met externe instanties.

Voorts houdt de ondersteuningscoördinator zich bezig met de intake van nieuwe leerlingen en de daarbij behorende procedures. Daarom onderhoudt de OC de contacten met de CTPaO.

De OC kan worden geconsulteerd door alle medewerkers betreffende het onderwijsleerproces en hun eigen professionele handelen.

Daarnaast richt de OC zich op de pedagogische en/of didactische aanpak van docenten m.b.t. individuele leerlingen en/of groepen. De OC ondersteunt de mentoren in het schrijven van het IOP/OPP voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

De OC stuurt ook de psychologisch assistent en de maatschappelijk deskundige aan. Er is een aantal maal per jaar een ondersteuningscoördinatorenoverleg binnen het samenwerkingsverband.

Anti-pestcoördinator

Leerlingen die te maken krijgen met pesten moeten erop kunnen vertrouwen dat het pestprobleem wordt aangepakt en dat ze veilig naar school kunnen. Onze anti-pestcoördinator is het aanspreekpunt voor leerlingen en ouders/verzorgers in het geval van pesten. Op onze school is deze taak belegd bij de ondersteuningscoördinator.

Op onze school nemen wij pesten heel serieus. Preventie is ook hier van groot belang en de stellingname van de leerkrachten tegen pesten moet overduidelijk zijn.

Met behulp van ons anti-pestprotocol willen wij het pestgedrag binnen onze school niet alleen aanpakken nadat een peestsituatie is gesignaleerd, maar ook pestgedrag voorkomen. Wij willen dit gedrag met al zijn aspecten, gevolgen en de erbij horende rollen van pester, meeloper en gepeste bespreekbaar maken.

Met ons anti-pestprotocol willen we kinderen, ouders en leerkrachten duidelijkheid geven hoe te handelen in geval van pestgedrag op school. Wij streven naar een gevoel van veiligheid en geborgenheid, waarbij de kinderen zich gerespecteerd voelen en ervaren dat er voor iedereen de nodige belangstelling en aandacht is, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Assistent-psycholoog

Onze leerlingen zijn psychologisch getest voordat zij op het praktijkonderwijs geplaatst worden.

Soms vindt er nogmaals een onderzoek plaats als er speciale vragen of kenmerken zijn. Dit onderzoek kan zowel door de leerkracht/ de school als door de ouders worden gewenst. Uiteindelijk vaststelling van onderzoeken geschiedt via de OC. Deze stuurt de

assistent-psycholoog aan. Ouders kunnen ook altijd met de ondersteuningscoördinator praten over vragen die ze hebben. Bijvoorbeeld over het gedrag van hun kind thuis, verdere schoolmogelijkheden, enz. Voor testen en andersoortige onderzoeken verwijzen we door.

Schoolmaatschappelijk deskundige

De maatschappelijk deskundige bezoekt de ouders/verzorgers van onze leerlingen op verzoek van de school of op verzoek van de ouders/verzorgers zelf. Waar dat nodig is kan zij adviseren en/of begeleiden. Aanvragen voor de maatschappelijk deskundige lopen via de ondersteuningscoördinator.

Schoolarts

De schoolarts heeft een adviesfunctie voor leerling, ouders en de OC van de school in het geval van verzuim en/of medische problematiek.

5.2 1 gezin 1 plan

1 gezin 1 plan bestaat uit de ondersteuningscoördinator en verschillende interne en externe partners en vindt plaats op afroep. Dit geldt ook voor het multidisciplinair overleg (mdo).

5.3 Verbrede toelating

Met het bijstellen van de criteria voor het REC 3 onderwijs (IQ 55) krijgt het PrO te maken met een bredere toelating. REC 3 hanteert ook een IQ tussen de 55-70 mits er sprake is van een aanverwante stoornis.

Binnen de Stichting Samenwerkingschool zitten 2 scholen voor REC 3 onderwijs, te weten: De Meerpaal (SO) en Het Linie College (VSO).

De Pijler, De Meerpaal en Het Linie College zijn met elkaar in overleg gegaan om de verschuiving en de gevolgen van de verlaging van de IQ- grens te bespreken. Deze overleggen hebben geresulteerd in het ontstaan van het Interventieteam. Dit Interventieteam heeft als doel de overstap van de REC 3 leerlingen naar het PrO (en vice versa) zo goed mogelijk voor te bereiden, uit te voeren en te monitoren.

Leerlingen uit het VSO REC 4 zijn voor passende trajecten van harte welkom op de Pijler.

De volgende deskundigen participeren in het Interventieteam:

- Ondersteuningscoördinator Pijler (voorzitter)
- Intern begeleider Linie College
- Intern begeleider De Meerpaal

Het interventieteam komt op afroep bij elkaar en bespreekt de potentiële overstappers. Er wordt ook casuïstiek besproken.

5.4 Praktijkhuis

Door de bredere toelating van leerlingen op De Pijler is de hulpvraag van leerlingen ook verbreed. Om een passend aanbod op de ondersteunings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen te kunnen bieden, is "Het Praktijkhuis" ontstaan. Het Praktijkhuis is een woonhuis dat in het centrum van Den Helder is gevestigd. Leerlingen kunnen een volledig dagprogramma volgen in dit woonhuis.

In Het Praktijkhuis worden leerlingen van De Pijler geplaatst die een specifieke hulpvraag/onderwijsbehoefte/ondersteuningsbehoefte hebben op het gebied van:

- sociaal-emotionele ontwikkeling (onzeker, faalangstig, onvoldoende weerbaar, onvoldoende assertief).
- zelfredzaamheid (persoonlijke hygiëne, voeding als ook dagelijkse handelingen zoals veters strikken).

Doel is dat de leerlingen worden gesterkt in hun ik-zijn en zich op een gegeven moment competent en autonoom genoeg voelen om (weer) in het onderwijsprogramma op De Pijler mee te draaien.

Plaatsing in het Praktijkhuis is dan ook van tijdelijke aard. Bij elke leerlingbespreking wordt gekeken of de leerling gefaseerd lessen kan meedraaien op De Pijler.

Hoofdstuk 6 Stage, uitstroom en ondersteuning na de Pijler

6.1 Het Stagebureau

Het stage- en arbeidstoeleidingsbureau van Praktijkschool De Pijler is verantwoordelijk voor het hele palet aan stageactiviteiten binnen de school: stagevoorbereidingslessen, excursies, stageassessment, snuffelstages, groepsstages en maatschappelijk stages, stagebegeleiding, arbeidstoeleiding en de ondersteuning van onze leerlingen die de school gaan of hebben verlaten.

6.2 Stagevoorbereiding

Om leerlingen van De Pijler klaar te stomen om op stage te gaan, doorlopen zij eerst een traject op school. Dit traject bestaat uit verschillende onderdelen zoals de stagevoorbereidingslessen, interne stage, snuffelstages, maatschappelijke stage en het stagegeschiktheidsonderzoek. Tijdens al deze onderdelen krijgt de leerling een duidelijk beeld van de dagelijkse praktijk.

Het stagegeschiktheidsonderzoek, dat bestaat uit een beroepeninteressesettest, een arbeidsproeve, een kennismakinggesprek etc., wordt afgenomen om te bepalen op welk gebied de voorkeur van de leerling ligt, wat realistische mogelijkheden zijn en of de leerling stagerijp is. Als het resultaat positief is, gaat de leerling op stage.

6.3 Stage

De leerlingen van De Pijler krijgen in het kader van beroepsoriëntatie in het tweede jaar de opdracht om snuffelstageplekken te vinden. Hieraan voorafgaand heeft de leerling eerst een stage assessment gedaan en coachingsgesprekken met de mentor gehad. Ook de verschillende praktijkvakken die de leerling heeft gevolgd leiden tot een keuze. Door de snuffelstages is de leerling nog beter in staat om te ontdekken wat zijn talenten en interesses zijn en om uiteindelijk een beroepskeuzerichting te bepalen. Daarnaast is het voor de leerling een eerste kennismaking met stage lopen en werken.

In het derde jaar en later worden de leerlingen nog steeds ondersteund in de voorbereiding van stage en werk. Hierbij wordt het grootste gedeelte verzorgd door school maar er wordt ook gebruik gemaakt van organisaties van buitenaf voor het geven van sollicitatietrainingen en cursussen voor het opbouwen van een netwerk.

Zodra de leerlingen stagerijp zijn gaan ze twee dagen per week op stage. Dit kan tot in het laatste schooljaar worden uitgebouwd tot vier dagen. De begeleiding vanuit het Stagebureau bestaat onder meer uit het onderhouden van contacten met de leerlingen, werkgevers en stagebegeleiders op de werkvloer. Het Stagebureau bezoekt de leerlingen op het bedrijf frequent, minimaal eenmaal in de vier weken. Standaard taken zijn dan het voeren van evaluatiegesprekken, coachingsgesprekken, rapporteren, het maken van een stageplan en het adviseren van leerlingen, ouders en werkgevers.

6.4 Stagecoördinatorenoverleg

Dit is een overleg van alle stagecoördinatoren van de regio 8a (van Den Helder tot Amsterdam). Doelstelling van dit overleg is het verbeteren van de arbeidstoeleiding van schoolverlaters van het Praktijkonderwijs, zowel in kwalitatief als kwantitatief opzicht. Dit overleg vindt circa eenmaal in de zes weken plaats. Activiteiten:

- Uitwisselen, van elkaar leren, intervisie.
- Onderzoek naar contacten en uitbreiden contacten brancheorganisaties en vakopleidingen.
- Onderzoek naar stagebeleidsplannen individuele scholen.
- Onderzoek naar competenties waarover de leerling moet beschikken om goed uit te kunnen stromen, in overleg en samenwerking met praktijkdocenten.
- Onderzoek naar condities waaraan op stagebedrijven moet worden voldaan om een maximaal resultaat te verkrijgen.

6.4 Uitstroom

Na de schoolloopbaan op de Pijler zijn er de volgende uitstroommogelijkheden:

Regulier werk

Hierbij hebben we het over een werkplek bij een reguliere werkgever.

Re-integratie en jobcoach

Soms is het nodig dat leerlingen, nadat ze de school verlaten hebben, nog extra begeleiding krijgen in de vorm een re-integratietraject of van jobcoaching. Hierbij moet je denken dat je aan het werk bent bij een reguliere werkgever die extra ondersteuning krijgt. Dit kan financieel zijn maar ook door middel van een jobcoach. Deze trajecten worden uitgevoerd door het Stagebureau in opdracht van gemeente Den Helder of Texel. Soms kiest de gemeente er ook voor om dit zelf te doen.

Beschut werk

Beschut werk is bedoeld voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt vanwege een eventuele lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. Mensen die alleen kunnen werken in een 'beschutte' omgeving, onder aangepaste omstandigheden. Zij hebben meer begeleiding en aanpassing van hun werkplek nodig dan van een reguliere werkgever is te verwachten. Beschut werk kan eenvoudig inpakwerk zijn, maar ook hoogwaardig productiewerk (bijvoorbeeld printplaten maken).

Dagbesteding

Bij dagbesteding gaat het om activiteiten om de tijd prettig of zinnig in te vullen. Dit is voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en voor langdurig zieken.

Beroeps Opleidende Leerweg (BOL), MBO

Dit is een vervolgopleiding waarbij je vijf dagen in de week naar school gaat en af en toe een stageperiode hebt.

Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL), MBO

Bij deze vervolgopleiding werk je vier dagen en ga je één dag in de week naar school.

6.5 Ondersteuning schoolverlaters

Het Stagebureau heeft een adviserende en begeleidende rol bij bovengenoemde uitstroommogelijkheden. De stagebegeleiders begeleiden de leerling, in overleg met de school (stagecoördinator, mentoren en de ondersteuningscoördinator), ouders en de leerling zelf in de verschillende uitstroommogelijkheden.

Voordat een leerling de school verlaat, vindt er een eindgesprek plaats met ouders, de leerling, zijn/ haar mentor en zijn/ haar stagebegeleider van het Stagebureau. In dit gesprek wordt een definitief besluit genomen over wat de leerling gaat doen als vervolg op het praktijkonderwijs. In dit overleg worden er tevens afspraken gemaakt over de overgang naar vervolgonderwijs en/ of werk. Er wordt bekeken of er extra externe begeleiding of ondersteuning nodig is voor de leerling en door wie deze het beste gegeven kan worden.

Het Stagebureau biedt ook begeleiding bij de aanvraag van specifieke indicaties, het invullen van formulieren, het regelen van loondispensatie en/of aanmelding bij vervolgonderwijs. Het Stagebureau streeft er naar dat het eindtraject in nauw overleg en in samenwerking met partners plaatsvindt (warme overdracht).

6.6 Ondersteuning oud-leerlingen

Naast voor de uitstroom is het Stagebureau ook verantwoordelijk voor de ondersteuning van oud-leerlingen. Als een leerling praktijkschool De Pijler verlaat, houdt de ondersteuning niet op. De school is namelijk wettelijk verplicht om leerlingen nog één jaar ondersteuning te bieden. In het eerste jaar na de uitstroom neemt het Stagebureau

tweemaal contact op met alle schoolverlaters en eventueel de werkgevers. Indien er een intensievere vorm van begeleiding nodig is, kan er besloten worden om een andere instantie in te schakelen.

De ervaring leert dat ook na een jaar oud-leerlingen nog aankloppen bij het Stagebureau voor hulp of ondersteuning. Daarom is deze periode verlengd naar twee jaar. Het Stagebureau is op de hoogte van de wet- en regelgeving en heeft een groot netwerk van allerlei relevante partners waardoor er sprake is van korte lijnen. Doordat het Stagebureau ook veel kennis van en ervaring heeft met de oud- leerlingen weet het Stagebureau vaak goed wat de leerling nodig heeft om de juiste begeleiding te kunnen bieden.

6.7 Uitstroommonitor en volgmodule

De sectorraad Praktijkonderwijs heeft een uitstroommonitor en een volgmodule. Hiermee worden de opbrengsten van de sector Praktijkonderwijs in beeld gebracht. Alle scholen voor praktijkonderwijs in Nederland doen er aan mee.

Op basis van de uitstroombetaling wordt gekeken in hoeverre het praktijkonderwijs er in slaagt haar leerlingen te plaatsen op de arbeidsmarkt of in het vervolgonderwijs. Met behulp van de volgmodule worden leerlingen die de school voor praktijkonderwijs hebben verlaten tot twee jaar na uitstroom gevolgd. Zo kan worden nagegaan in hoeverre uitgestroomde leerlingen een bestendige uitstroom hebben.

6.8 Samenwerkingsverbanden

Netwerk Arbeidsintegratie de Noordkop (Gemeentes Texel, Den Helder, Schagen, Hollands Kroon)

De kern van de naschoolse begeleiding is het netwerk arbeidsintegratie overleg. De netwerkpartners zijn vertegenwoordigd door vaste medewerkers. Het netwerk komt zes maal per jaar bijeen.

De gemeente fungeert als spil van het netwerk. In het netwerk zijn de volgende partners vertegenwoordigd:

- Het UWV
- De ROC's
- Praktijkscholen
- VSO-scholen
- De leerplichtambtenaar
- Mee & De Wering
- Regionaal meldpunt vroegtijdig schoolverlaters (RMC)
- Gemeenten

Schoolverlatersoverleg

Overleg tussen praktijkschool De Pijler en verschillende RMC-gemeentes om de toekomstige schoolverlaters in kaart te brengen. Op die manier is de gemeente op de hoogte van eventuele zorgen omtrent leerlingen die de maatschappij intrekken. Ook de aanvragen voor Loonkostensubsidie e.d. voor de werkgevers worden besproken.

'Jeugd werkt' Gemeente Den Helder: zij begeleiden oud-leerlingen die uitgevallen zijn en naar werk of een opleiding toegeleid moeten worden.

'Kenniskring' meerdere gemeentes Noord-Holland: gericht op het delen van ervaringen kijkend naar hoe je de arbeidsmarkt met onderwijs en gemeentes verbindt. Good practice.

'Jongerenpunt' Gemeente Den Helder: Plek op Willemsoord waar jongeren tussen de 16 en 27 zich kunnen melden als ze op zoek zijn naar werk of vervolgonderwijs en daar hulp bij nodig hebben. Praktijkschool De Pijler is daar twee keer in de week vertegenwoordigd.

6.9 Participatiewet

Al onze leerlingen die kunnen werken maar daarbij ondersteuning nodig hebben, vallen sinds 1 januari 2015 onder de Participatiewet. Deze wet is er om zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werk te laten vinden. De Participatiewet vervangt de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en een groot deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong).

6.10 Het doelgroepregister

Het doel van de Participatiewet is meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk krijgen. Het kabinet en werkgevers hebben daarom afgesproken om extra banen te creëren. Dit wordt geregeld in de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten.

In het doelgroepregister staan de gegevens van mensen die onder deze banenafpraak vallen. De leerlingen van de Pijler hebben het recht om in dit doelgroepregister te komen. Het aanmelden van onze leerlingen wordt door Het Stagebureau gedaan.

6.11 WMO (Wet maatschappelijke ondersteuning)

De WMO is er voor mensen die ondersteuning nodig hebben en die niet op eigen kracht zelfredzaam zijn. Het gaat bijvoorbeeld om:

- begeleiding en dagbesteding;
- ondersteuning om de mantelzorger tijdelijk te ontlasten;
- een plaats in een beschermde woonomgeving voor mensen met een psychische stoornis;
- opvang in geval van huiselijk geweld.

De gemeente is hier verantwoordelijk voor. De gemeente kan onder voorwaarden een persoonsgebonden budget (pgb) verstrekken. Met een pgb kan de cliënt de ondersteuning zelf kiezen en inhuren. Het geld komt niet op de eigen rekening. De Sociale Verzekeringsbank zorgt voor de betaling.

Hoofdstuk 7 Leerlingvolgsysteem

7.1 OPP/IOP, groeidocument (HGW-schema), portfolio en PrO diploma

Het Ontwikkelingsperspectief en het Individuele Ontwikkelingsplan (OPP/IOP)

Vanaf 1 augustus 2014 moet elke leerling in het bezit zijn van een OPP-IOP en een portfolio. Het OPP/IOP is leidend voor de ontwikkelingen binnen onze onderwijssetting. Leerlingen ontdekken hun eigen kwaliteiten en leren doelen te stellen met betrekking tot hun uitstroom.

In coachingsgesprekken met de mentor zal de leerling doelen stellen voor zijn/ haar IOP-OPP en hij/ zij werkt er gedurende een afgesproken periode aan. Er worden afspraken gemaakt wie wat wanneer doet en wat de leerling van ons (docententeam/ organisatie/ rooster) nodig heeft om de doelen te behalen.

De OPP/IOP's worden minimaal twee keer per jaar door de leerling en mentor met de ouders doorgesproken. Daarnaast wordt afgesproken welk bewijs de leerling kan krijgen om aan te tonen dat het gestelde doel in het IOP behaald is. Dit bewijs kan vervolgens in het portfolio worden bewaard.

Het portfolio

Het portfolio is een persoonlijke map van de leerling met een inventarisatie van persoonlijke competenties, onderbouwd met bewijzen. In het eerste leerjaar zal gestart worden met het samenstellen van het portfolio. Vanaf het derde leerjaar zal het portfolio ook deel uit gaan maken van het uiteindelijke examendossier voor het PrO-diploma.

Opzet PrO-diploma

- Samenwerking tussen de Praktijkscholen in Noord-Holland (regio 8A)
- Gemeenschappelijk document voor alle Praktijkscholen en de leerlingen
- Diploma vanuit de scholen, niet vanuit de overheid (geen toelatingsgarantie)

Doel diploma

- Helder overzicht van de cognitieve ontwikkeling en de geleerde vaardigheden
- Leerlinggericht examendossier, haalbaar voor iedereen
- Leerling is eigenaar van zijn leren en ontwikkeling
- Bevordering van de zelfstandigheid en het leren plannen
- Examendossier kan gebruikt worden bij sollicitatie en intake vervolgopleiding

Inhoud diploma

- Persoonlijk deel
- Theoretisch deel
- Overzicht van de basisvorming
- Overzicht van de cognitieve ontwikkeling
- Maatschappelijk deel
- Maatschappelijke stage
- Praktisch deel
- Arbeidstoeleiding
- Gevolgde sectorvakken
- Stage deel

Examendossier

- Basisvorming
  - o Certificaten
- Actief burgerschap
  - o Certificaten
- Stage- en sectorvakken
  - o Certificaten
- Cognitieve vaardigheden
  - o Toetsresultaten

Exameneisen

- Eisen:
  - o 80% aanwezigheid
  - o Minimaal 1 goed afgeronde stage
  - o Compleet examendossier
- Examen:
  - o Gesprek van 20 minuten met de mentor en een assessor
  - o De leerling bepaalt mede de gespreksonderwerpen (presenteert waar hij/zij trots op is)

7.2 Toetsing

Bij aanvang van de schoolloopbaan wordt een zogeheten startdocument opgesteld vanuit de informatie van de intake en de gegevens van de toeleverende school. Dit startdocument heet het OPP (Ontwikkelingsperspectief) en dat zal de gehele schoolloopbaan tijdens de leerlingbesprekingen besproken en bijgesteld worden indien nodig. Mochten er gegevens ontbreken en ouders/ toeleverende school kunnen deze niet aanleveren, bestaat er de mogelijkheid dat De Pijler zelf toetsen afneemt om zo het startniveau te bepalen (te denken valt aan een onderzoek naar het leerniveau alsmede het IQ).

Alle tweede- en vierdejaars leerlingen worden elk jaar in januari getoetst middels het drempelonderzoek, om de DLE-groei vast te stellen en het juiste niveau te bepalen. Zodra er vragen bij leerlingen ontstaan betreffende hun mogelijkheden/capaciteiten hebben we de mogelijkheid om een NIO of een WISCIII af te nemen om de capaciteiten in kaart te brengen en ons onderwijsaanbod hier op aan te passen.

7.3 IVIO (Instituut Voor Individuele Ontwikkeling)

Totdat de digitale toetsing volledig is geïmplementeerd maken we (ook) nog gebruik van het IVIO. Leerlingen kunnen binnen De Pijler vanaf het 2e leerjaar IVIO diploma's halen waarmee ze aantoonbaar vaardig zijn. De leerling dient gemotiveerd aan het IVIO-traject deel te nemen, de leerling wordt niet gedwongen.

De leerlingen ontvangen niet alleen een waardevol diploma, maar ervaren ook hun eigen succes. Dat stimuleert en geeft vertrouwen voor verdere scholing of een plek op de arbeidsmarkt.

De lessen IVIO worden tijdens de reguliere lessen aangeboden. Het examen is meerdere keren per jaar. Leerlingen die hun examen net niet hebben gehaald of leerlingen die hun examen hebben gemist krijgen in oktober de kans het IVIO-examen alsnog af te leggen. Het reguliere examen in mei loopt gelijk met de reguliere examens van het voortgezet onderwijs.

Hoofdstuk 8 Kwaliteitszorg

8.1. Inleiding

Nadat er in de afgelopen jaren veel werk is verzet wat betreft inhoud en vorm van ons onderwijsaanbod en de invoering van het competentiemodel voor een grote verandering in de sfeer op school gezorgd heeft, ligt de focus op het verder ontwikkelen en verbreden van het systeem van kwaliteitszorg op onze school. De zorg voor kwaliteit zien we als een cyclische leerproces en heeft voortdurend de aandacht op onze school.

8.2 Netwerken en kennisplatforms

In het samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland VO is De Pijler structureel deelnemer aan het stuurgroepoverleg. De directeuren in dit overleg hebben zes maal per jaar overleg op basis van de regionale ontwikkelagenda. Deze agenda wordt in belangrijke mate bepaald door passend onderwijs en expertisebevordering in samenwerking.

Praktijkschool De Pijler is onderdeel van de Regio 8A, dit zijn 13 samenwerkende praktijkscholen. Dit platform is een impuls op kwaliteit en eenvormigheid.

Critical friend: De Pijler spiegelt zich aan de beide praktijkscholen van West-Friesland. De Pijler neemt deel aan het landelijk overleg van de praktijkscholen.

8.3 Gesprekkencycli

Op schoolniveau

- * Ambitiegesprekken.
- * Individueel werkoverleg.
- * Werkoverleg teamleider en directeur.
- * Werkoverleg zorgcoördinator en directeur.
- * Werkoverleg directeur en bestuurder.
- * Werkoverleg medewerker P&O en directeur.
- * Incidentele/informele gesprekken op inhoudelijke thema's.
- * Briefing team, twee maal per week op maandag en donderdag.
- * Kernteamontmoeting met kernteamvoorzitters, eenmaal per drie weken.
- * Teamontmoetingen. 5 keer per jaar.
- * Medezeggenschapsraad. Periodiek overleg om het proces en product te toetsen met medewerkersdelegatie en ouderdelegatie.
- * Overleg jeugdfunctionaris politie Den Helder en zorgcoördinator. 1 x per twee weken.
- * Overleg stagebegeleiders.

Op stichtingsniveau

- * Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)
- * Directeurenoverleg en ontwikkelagenda.
- * Projectgroepen: actieve uitwisseling van specialistische kennis binnen de verschillende scholen van onze stichting.
- * Gezamenlijke bijeenkomst GMR en raad van toezicht, twee maal per jaar.
- * Stichtingsbrede studiedagen.

8.4 Deskundigheidsbevordering

Een belangrijk aspect van kwaliteitszorg is deskundigheidsbevordering om het personeel die kwaliteit te laten hebben die nodig is om het onderwijs zo optimaal mogelijk te laten verlopen. Onder deskundigheidsbevordering wordt verstaan scholing op vakinhoudelijk, taakspecifiek, pedagogisch/didactisch en/of organisatorisch terrein. Deze scholing kan zowel individueel als teamgericht plaats vinden.

8.5 Jaaranalyse

Per kalenderjaar wordt er een jaaranalyse geschreven. Deze wordt besproken met het bestuur en de MR.

8.6 Jaarplan

De Pijler werkt met een jaarplan, hierin zijn de inhoudelijke doelen op proces en product beschreven.

8.7 Meerjarenplan

Het meerjarenplan is een leidend kader en heeft een relatie met het strategisch beleidsplan van de stichting.